

Stan obecny, szanse i zagrożenia rozwoju rolnictwa ekologicznego

Mariusz Maciejczak, SGGW

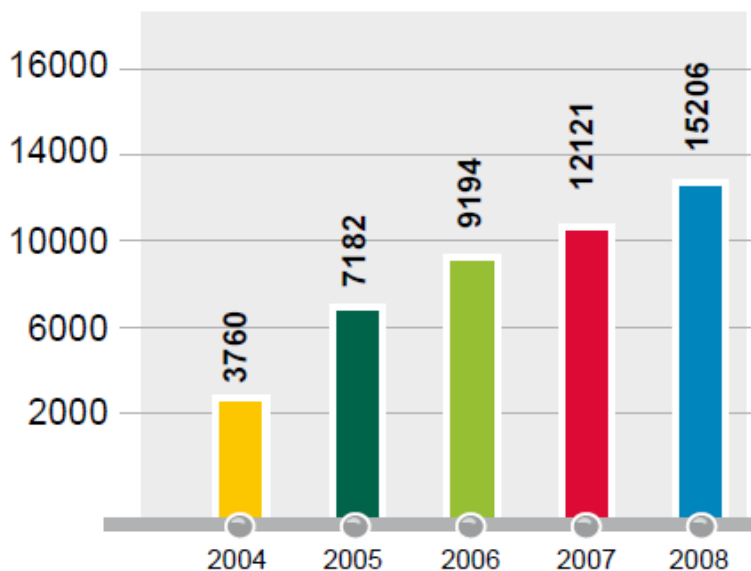
www.maciejczak.pl

Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego Krajowej Izby Gospodarczej
debata pt.:

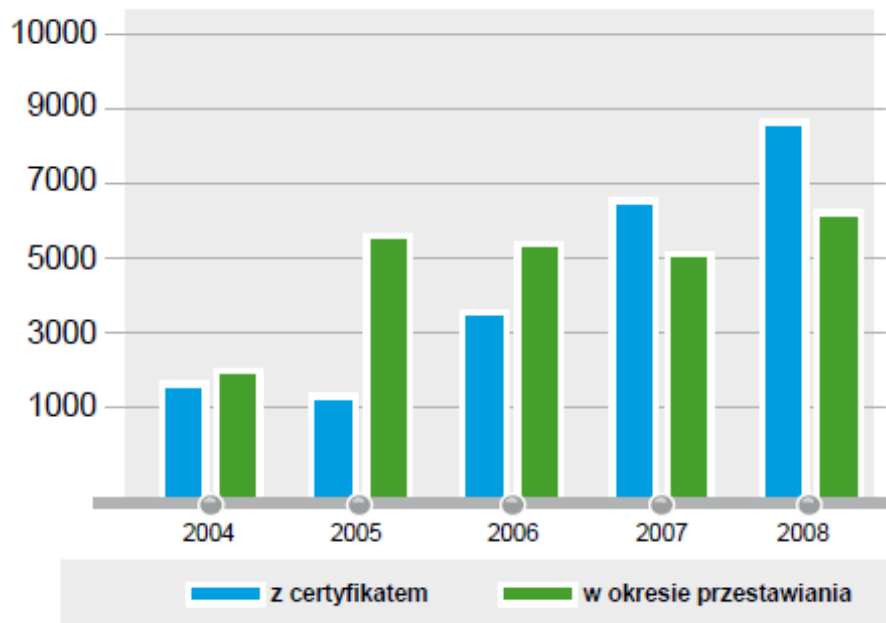
STAN OBECNY, SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO
Warszawa, 18 marca 2010

Produkcja ekologiczna w Polsce rozwija się stabilnie w ciągu ostatnich lat

Liczba producentów ekologicznych ogółem w latach 2004-2008.

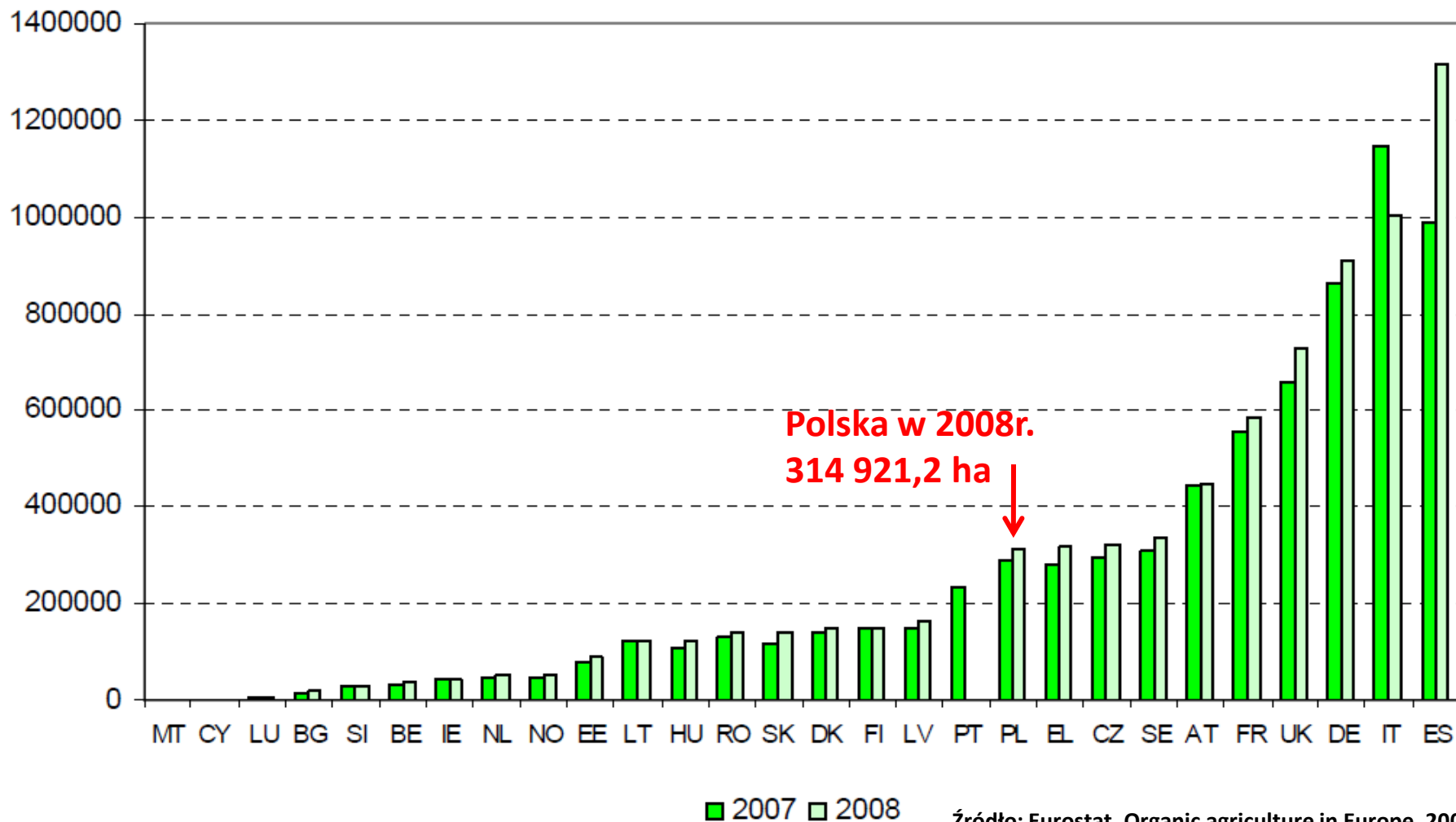

Liczba producentów ekologicznych z certyfikatem i będących w okresie przestawiania w latach 2004-2008

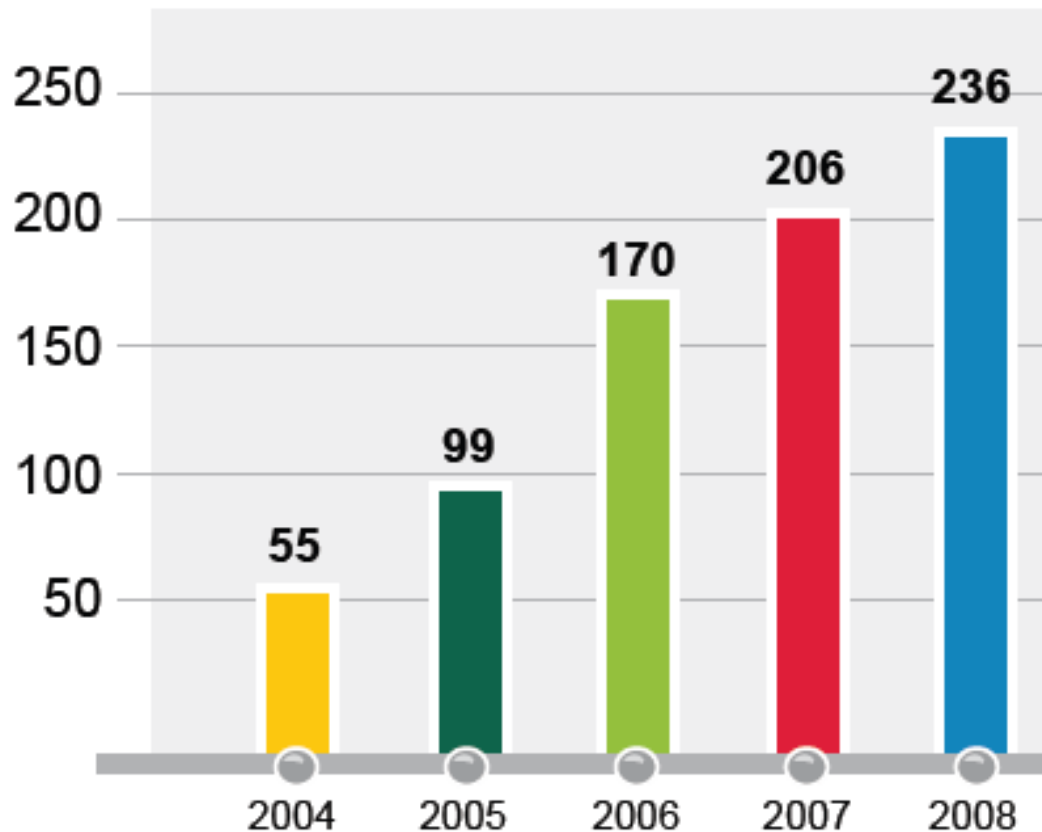
Pod względem powierzchni upraw ekologicznych nie jesteśmy liderami w Unii Europejskiej

Figure 1: Total organic area (fully converted and under conversion) by country, 2007 (1) and 2008 (2) (ha)

Pomimo zauważalnego wzrostu liczba przetwórci ekologicznych w Polsce jest niewystarczająca

 Liczba przetwórci ekologicznych w latach 2004-2008

Zaopatrzenie rynku w przetworzone produkty rolnictwa ekologicznego pochodzenia krajowego nie odpowiada rosnącemu popytowi

Procentowy udział branż w przetwórstwie ekologicznym w 2008 r.

Popyt na żywność ekologiczną w Polsce generowany jest m.in. przez kampanie promocyjne

"Rolnictwo ekologiczne. Dobrze dla natury, dobrze dla ciebie" – kampania promocyjna Komisji Europejskiej

Rolnictwo ekologiczne w UE

ważną kwestią dla przyszłego rozwoju sektora żywności ekologicznej w UE jest aby dostawy i zapotrzebowanie wzrastały jednocześnie i aby udział produktów ekologicznych stał się wystarczająco duży, tak aby móc stworzyć wystarczająco duży i stabilny

rynek

... mój głos w dyskusji

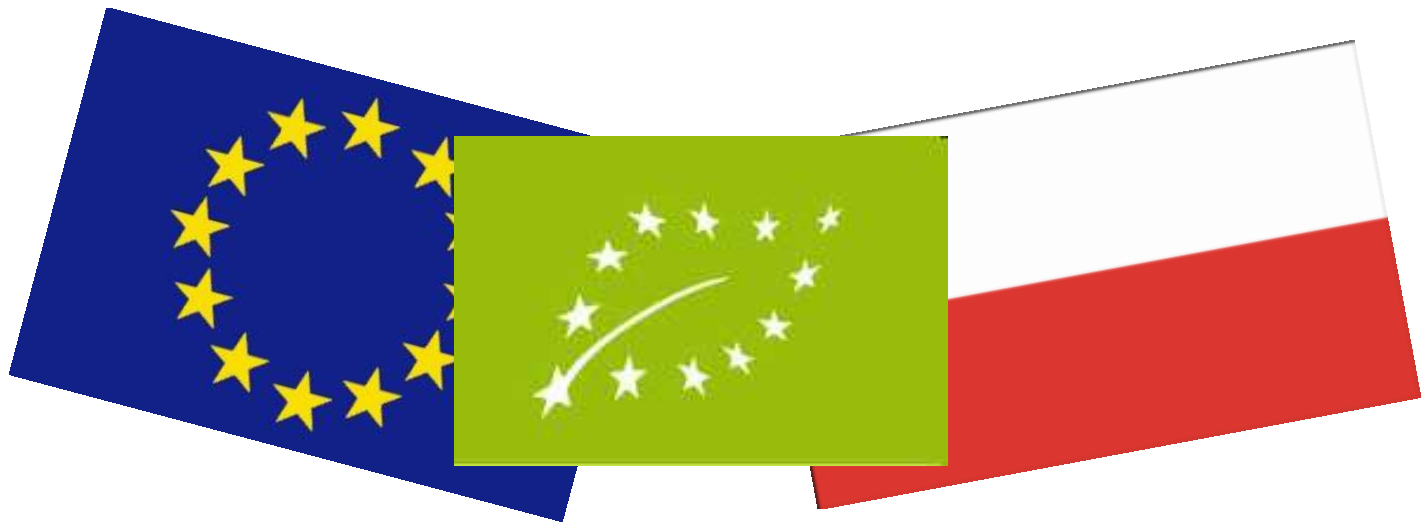
Strategicznie
Systemowo
Biznesowo

moja perspektywa

NAUKA + BIZNES + ROLNICTWO EKOLOGICZNE

1. Adiunkt w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw SGGW
2. Auditor techniczny ds. rolnictwa ekologicznego PCA
3. Doradca biznesu: PARP, Mazovia, MG

**Stan obecny, szanse
i wyzwania rozwoju rynku
żywności ekologicznej
w Polsce**

Tezy wyjściowe

Dzisiejszy rynek żywności ekologicznej w Polsce jest na etapie przejściowym z okresu inicjacji do okresu strukturyzowania.

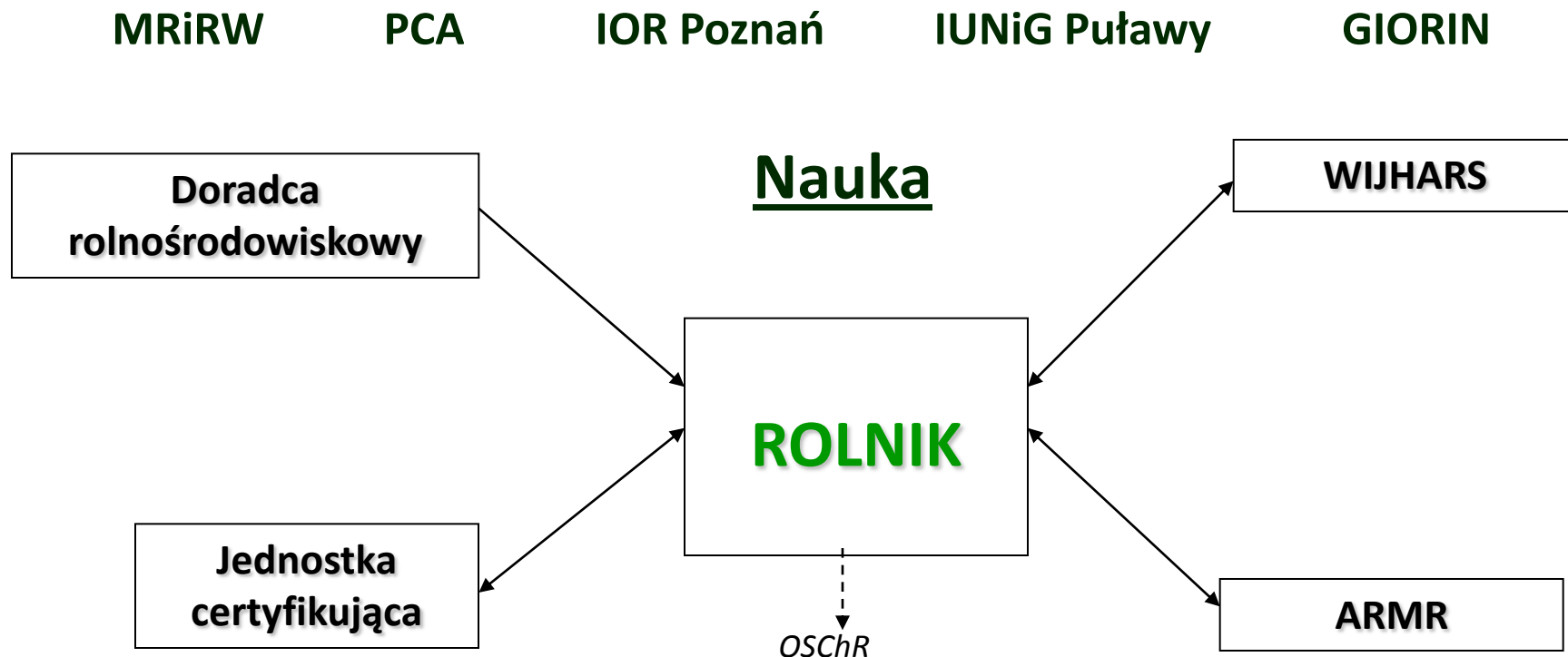
Podlega on (jak podobne rynki w innych krajach) prawidłom rynkowym charakterystycznym dla danego etapu rozwoju w cyklu życia rynku.

Dziś nie jest to rynek powszechnych FMCG, i w perspektywie długookresowej nie będzie miał takiego charakteru.

Fazy dojrzałości rynku żywności ekologicznej w UE

Rynki prawie-dojrzałe	Rynki wzrostowe	Rynki powstające
Austria	Finlandia	Czechy
Dania	Włochy	Grecja
Niemcy	Szwecja	Irlandia
Szwajcaria	Francja	Słowenia
Wielka Brytania	Belgia	Portugalia
Holandia	Hiszpania	Polska
		Litwa

Instytucje systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce

Importer

Dystrybutor

Hurtownik

Detalista

?

B+R

?

?

?

Przetwórcza

?

KONSUMENT

Analizowane czynniki systemu rynku żywności ekologicznej w Polsce

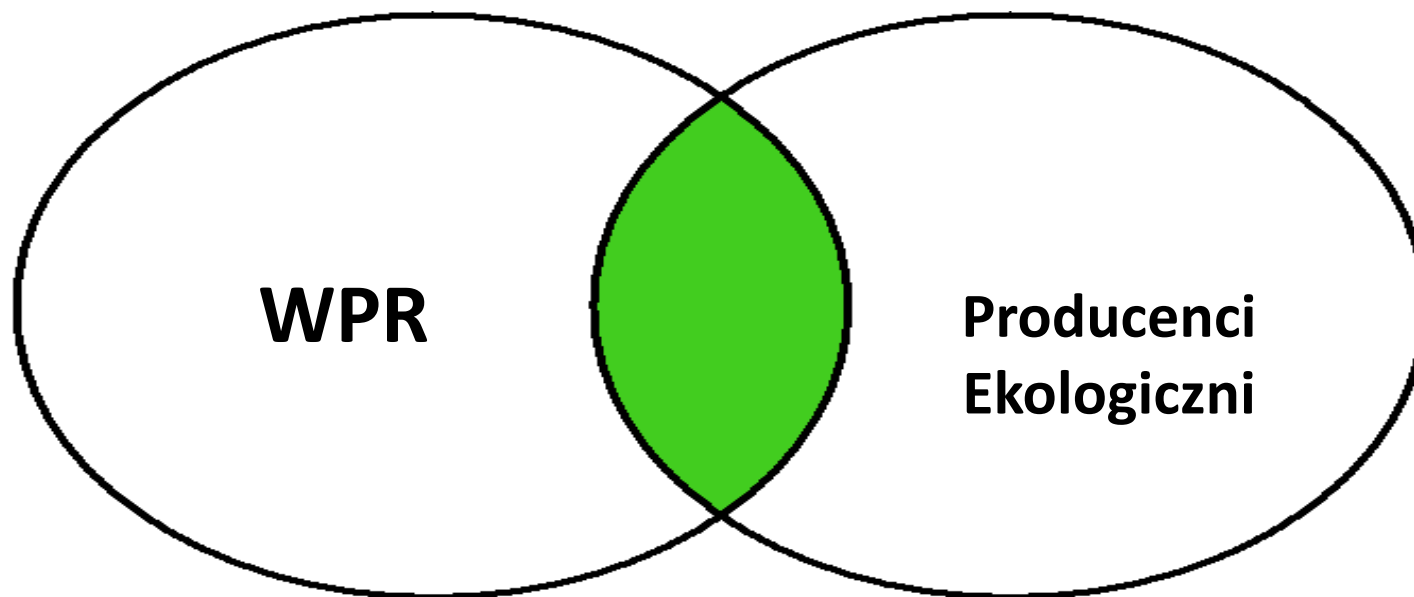
- 1. Dotacje**
- 2. Kontrola**
- 3. Logistyka**
- 4. Informacja**
- 5. Przedsiębiorczość**

Analizowane czynniki systemu rynku żywności ekologicznej w Polsce

1. Dotacje
2. Kontrola
3. Logistyka
4. Informacja
5. Przedsiębiorczość

**Coraz większa popularność rolnictwa ekologicznego
w Polsce to efekt wprowadzenia dotacji ekologicznych
w ramach WPR**

SPRZECZNOŚĆ CELÓW

Dochód rolniczy w Polsce wzrasta. Uzyskanie wysokiego dochodu jednym z najważniejszych celów rolników (także ekologicznych) w Polsce

Rachunek wartości dodanej wg. metodyki FADN w polskich gospodarstwach

Wyszczególnienie	Gospodarstwa w typie „Uprawy polowe, ogrodnicze i trwałe łącznie”					
	Na gospodarstwo w PLN			Na 1 ha UR w PLN		
	tradycyjne	ekologiczne	Wskaźnik relacji (tradycyjne=100)	tradycyjne	ekologiczne	Wskaźnik relacji (tradycyjne=100)
Produkcja ogółem	48132	40675	84,5	4149	4237	102,1
Zużycie pośrednie	25387	17570	69,2	2189	1830	83,6
Saldo bieżących dopłat i podatków	2016	26699	133,9	174	281	161,8
Wartość dodana brutto	24761	25804	104,2	2135	2688	125,9
Amortyzacja	10716	66233	61,9	924	691	74,8
Wartość dodana netto	14045	19171	136,5	1211	1997	164,9
Koszty czynników zewnętrznych	1555	4177	268,6	134	435	324,6
Dochód z gospodarstwa rodzinnego w przeliczeniu na pow. użytków własnych	12490	14994	120,0	1274	1785	140,1

Realizacja PROW 2004-2006 w 2007 r.

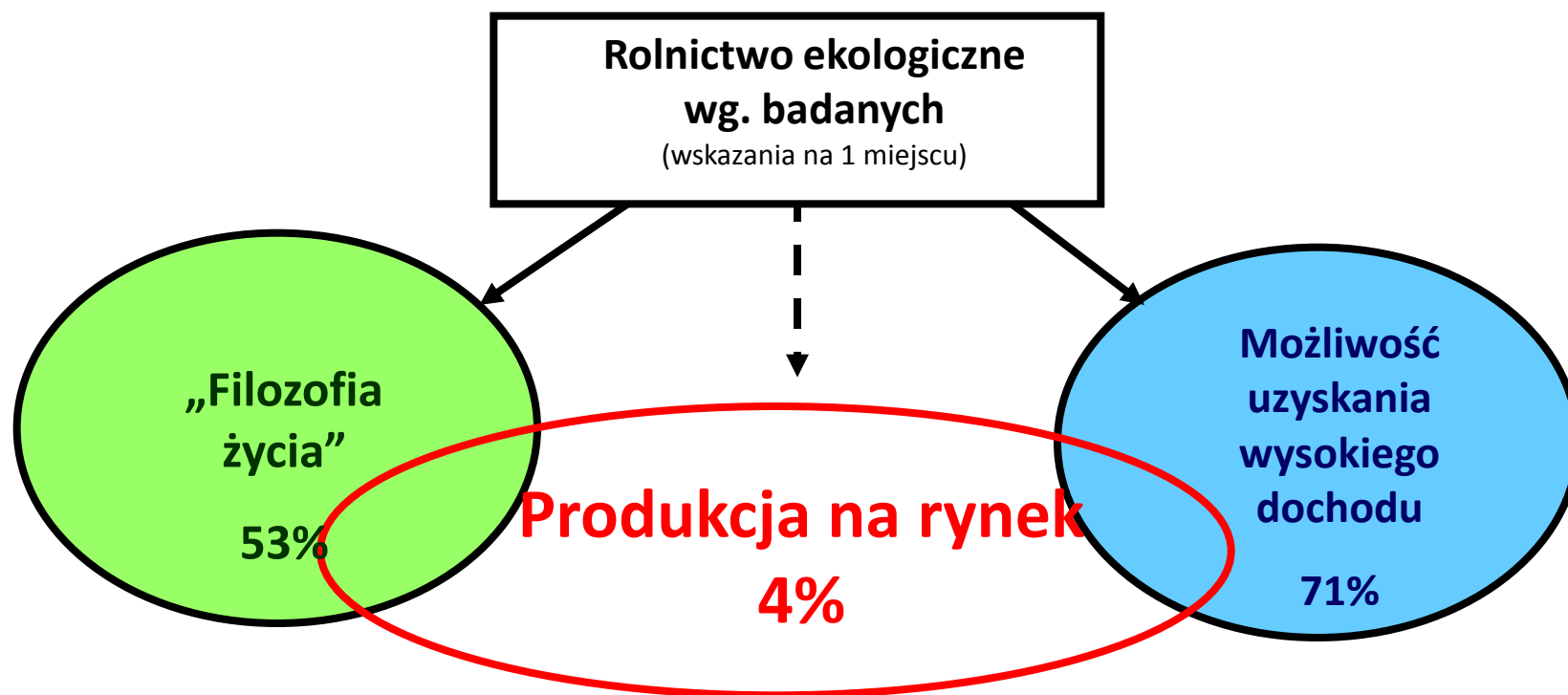
Pakiet PROW 2004-2006	opis	liczba dotacji	ogólna powierzchnia [1000 ha]	kwota dotacji [mln zł]	udział w dotacjach wypłaconych w 2007 r. [%]
S02a01	uprawy rolnicze (bez certyfikatu zgodności)	1 823	18,84	12,61	7,40
S02a02	uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności)	6 072	68,65	38,53	22,61
S02b01	trwałe użytki zielone (bez certyfikatu zgodności)	2 100	27,52	8,79	5,16
S02b02	trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności)	6 235	77,18	18,39	10,79
S02c01	uprawy warzywnicze (bez certyfikatu zgodności)	135	0,11	0,01	0,01
S02c02	uprawy warzywnicze (z certyfikatem zgodności)	888	0,96	0,89	0,52
S02d01	uprawy sadownicze w tym jagodowe (bez certyfikatu zgodności)	2 678	34,98	64,29	37,72
S02d02	uprawy sadownicze w tym jagodowe (z certyfikatem zgodności)	3 277	17,45	26,92	15,80
	razem	23 208	245,69	170,43	100

Realizacja PROW 2007-2013 w 2008 r.

wariant PROW 2007-2013	opis	liczba dotacji	ogólna powierzchnia [1000 ha]	kwota dotacji [mln zł]	udział w dotacjach wypłaconych w 2008 r. [%]
2.1	uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności)	721	13,95	10,50	23,19
2.2	uprawy rolnicze (w okresie przestawiania)	2174	23,35	19,29	42,61
2.3	trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności)	682	8,48	1,95	4,31
2.4	trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)	2372	22,97	7,23	15,97
2.5	uprawy warzywne (z certyfikatem zgodności)	321	0,32	0,41	0,91
2.6	uprawy warzywne (w okresie przestawiania)	919	0,62	0,81	1,79
2.7	uprawy zielarskie (z certyfikatem zgodności)	14	0,02	0,02	0,04
2.8	uprawy zielarskie (w okresie przestawiania)	11	0,01	0,02	0,04
2.9	uprawy sadownicze i jagodowe (z certyfikatem zgodności)	268	0,49	0,75	1,66
2.10	uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)	877	1,94	3,47	7,66
2.11	pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (z certyfikatem zgodności)	43	0,05	0,03	0,07
2.12	pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)	252	1,00	0,80	1,77
	razem	8654	73,20	45,27	100,00

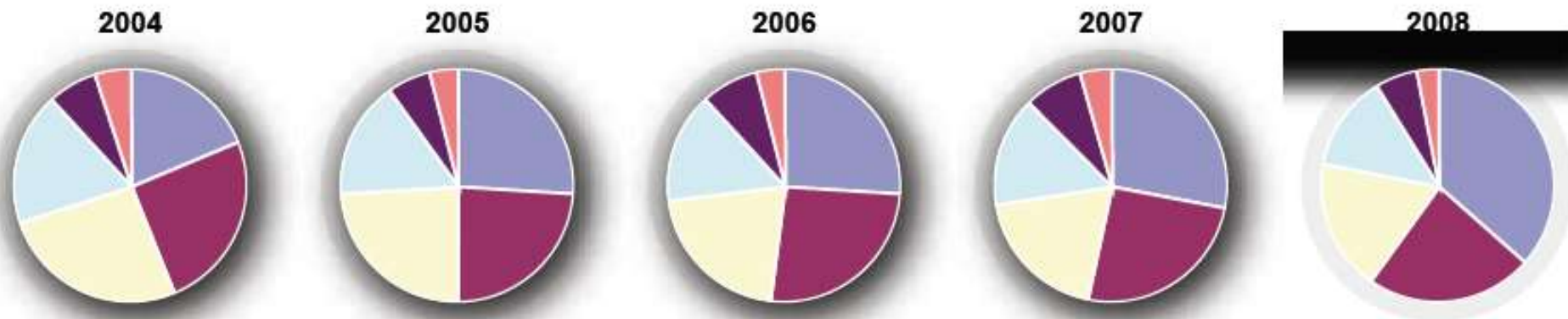
Wyniki badań ankietowych rolników ekologicznych na Mazowszu

Badani rolnicy ekologiczni prezentowali głównie dwie odmienne postawy względem podejścia do problematyki rolnictwa ekologicznego.

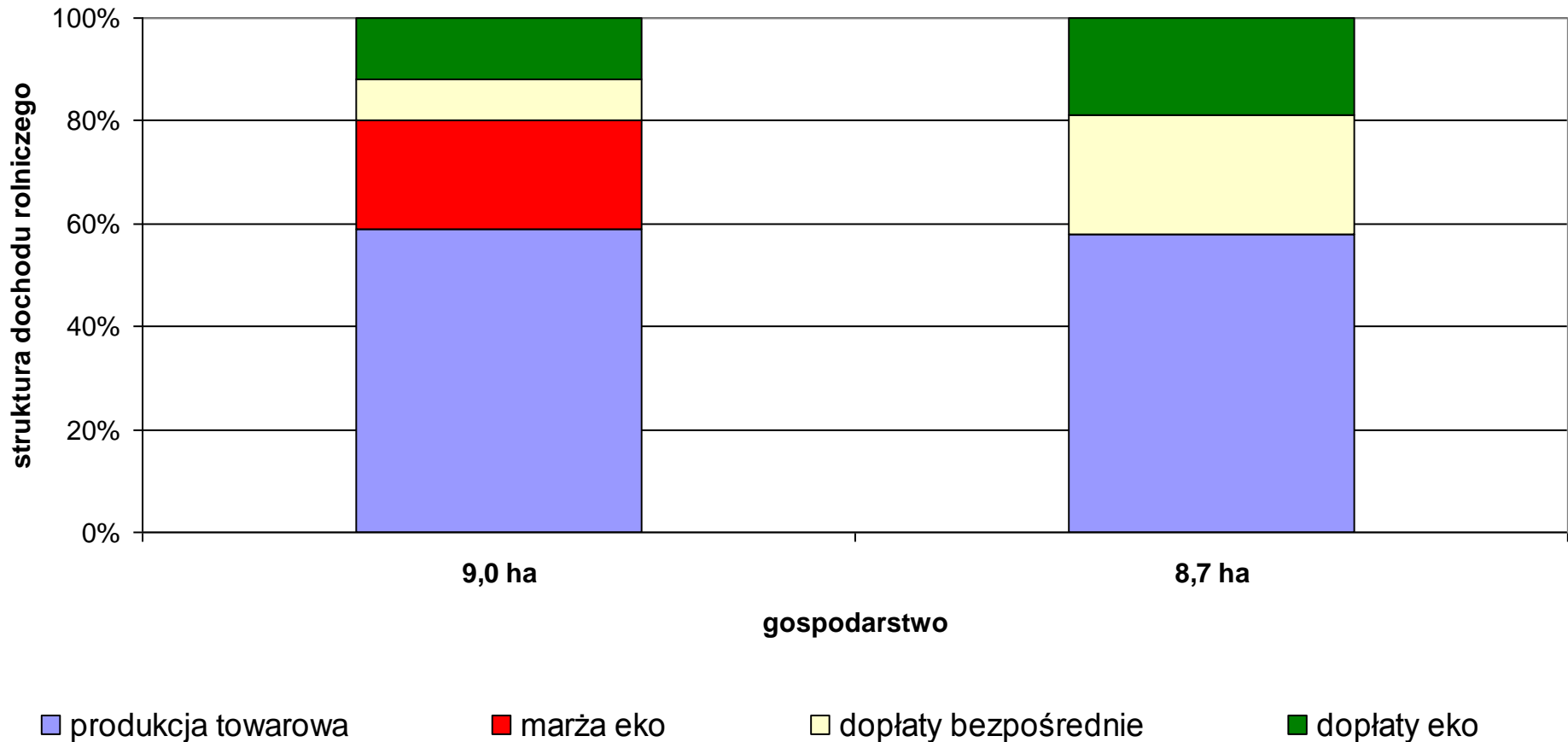

Struktura gospodarstw ekologicznych w podziale na wielkości obszarowe w Polsce w latach 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008
do 5 ha	19,0%	26,0%	26,0%	28,0%	36,5%
5-10 ha	25,0%	24,0%	26,0%	25,0%	23,5%
10-20 ha	26,0%	24,0%	21,0%	19,0%	18,0%
20-50 ha	18,0%	16,0%	15,0%	15,0%	13,0%
50-100 ha	7,0%	6,0%	8,0%	8,0%	6,0%
pow. 100 ha	5,0%	4,0%	4,0%	4,5%	3,0%

Dopłaty do produkcji ekologicznej mogą stanowić kapitał typu **start up**

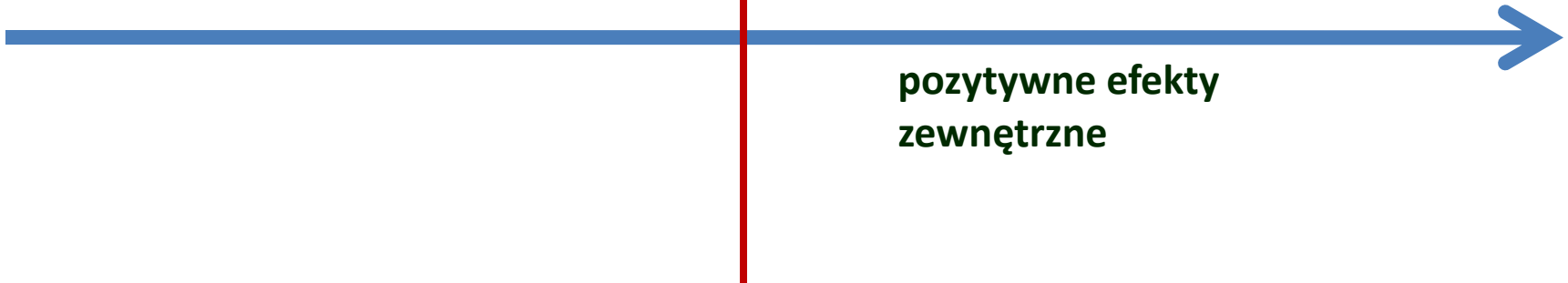
Rolnictwo ekologiczne to także źródło dóbr publicznych

Rok 2013

Health Check

WPR wspiera rolnictwo
działaniami generującymi

pozytywne efekty
zewnętrzne

Analizowane czynniki systemu rynku żywności ekologicznej w Polsce

1. Dotacje

2. Kontrola

3. Logistyka

4. Informacja

5. Przedsiębiorczość

Systemy jakości procesu produkcji i przetwórstwa żywności ekologicznej

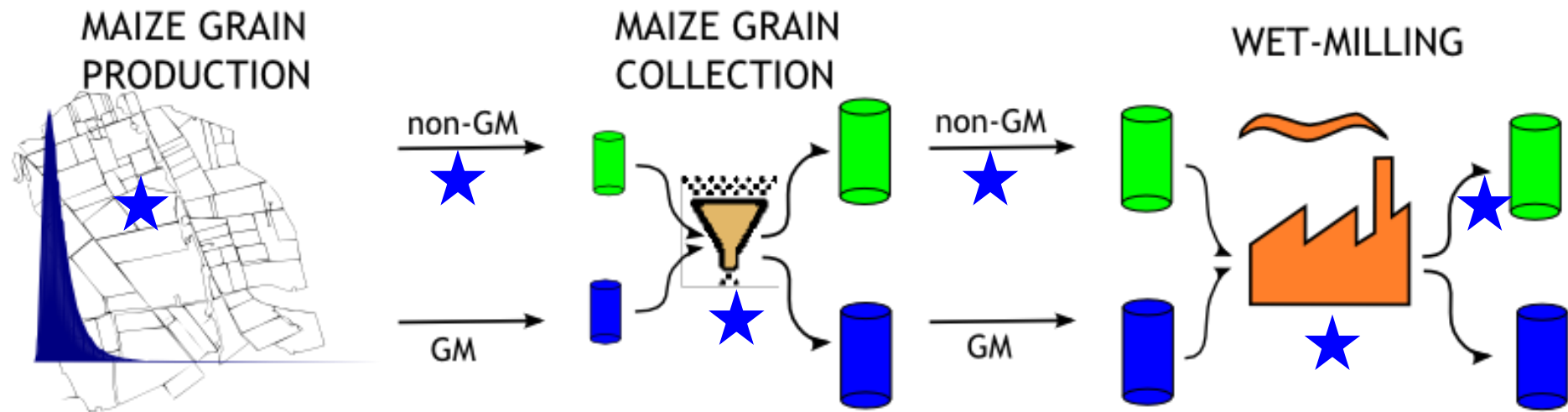
- Są gwarantem wartości dodanej żywności ekologicznej
- Ich dywersyfikacja wprowadza duży dysonans w wciąż niedoinformowanych społeczeństwach

Znaczenie systemów jakości żywności ekologicznej będzie rosło wraz ze wzrostem upraw GMO

1. Rozwój sektora rolnego skutkuje we wdrażaniu różnych systemów produkcji do praktyki rolniczej i kontynuacji ich założeń na dalszych etapach łańcucha dystrybucji żywności.
2. Ważne staje się określenie niezbędnych praktyk, kosztów i ryzyka jakie implikuje współistnienie, czyli jednoczesne funkcjonowanie w łańcuchu dystrybucji żywności i pasz dla zwierząt, produktów zawierających GMO i niezmienionych (w szczególności ekologicznych ale także konwencjonalnych).

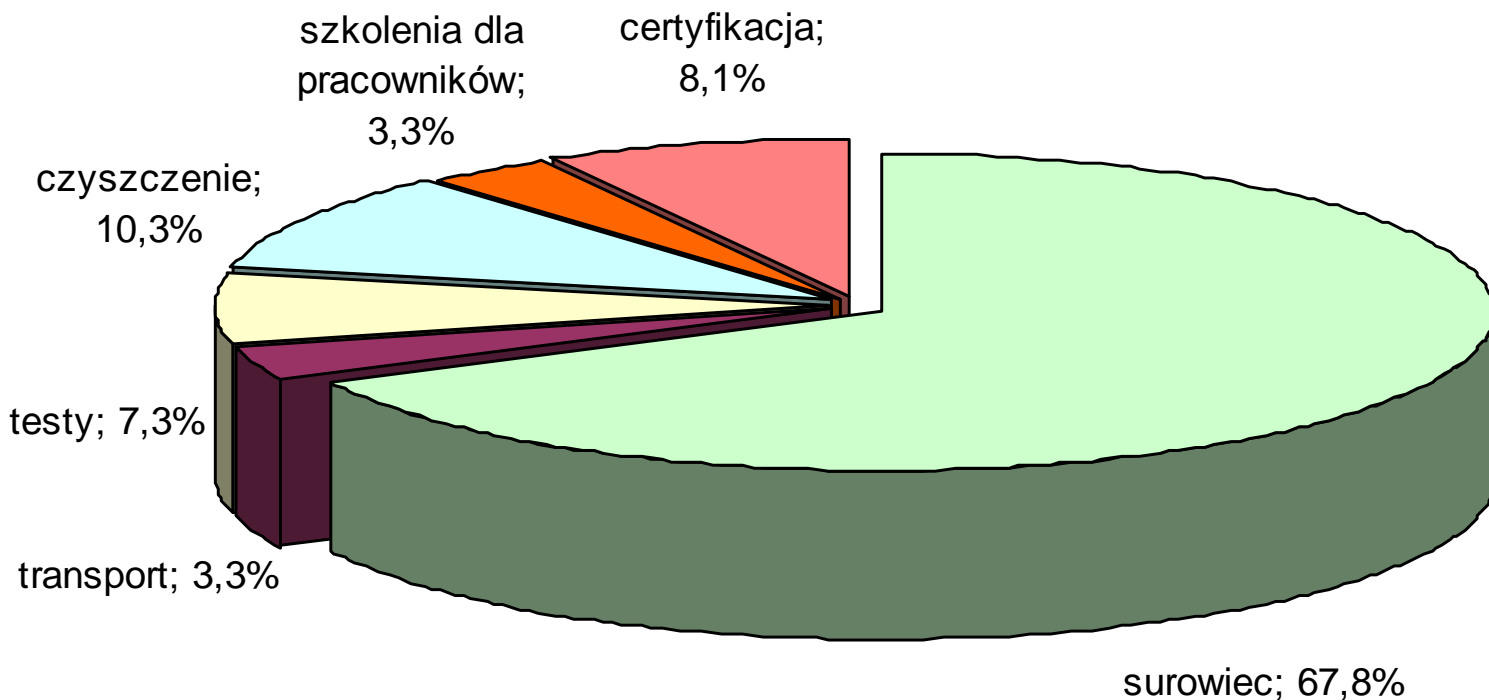
Pozwalają na skuteczne współistnienie w łańcuchu żywności

 Punkty krytyczne
niezamierzonego zamieszania

Struktura kosztów współistnienia w produkcji pasz treściwych zawierających őrutę sojową w przykładowym zakładzie przetwórczym stosującym strategię czasowego oddzielenia w ramach tej samej linii produkcyjnej.

STUDIUM PRZYPADKU GMO i EKO w Polsce

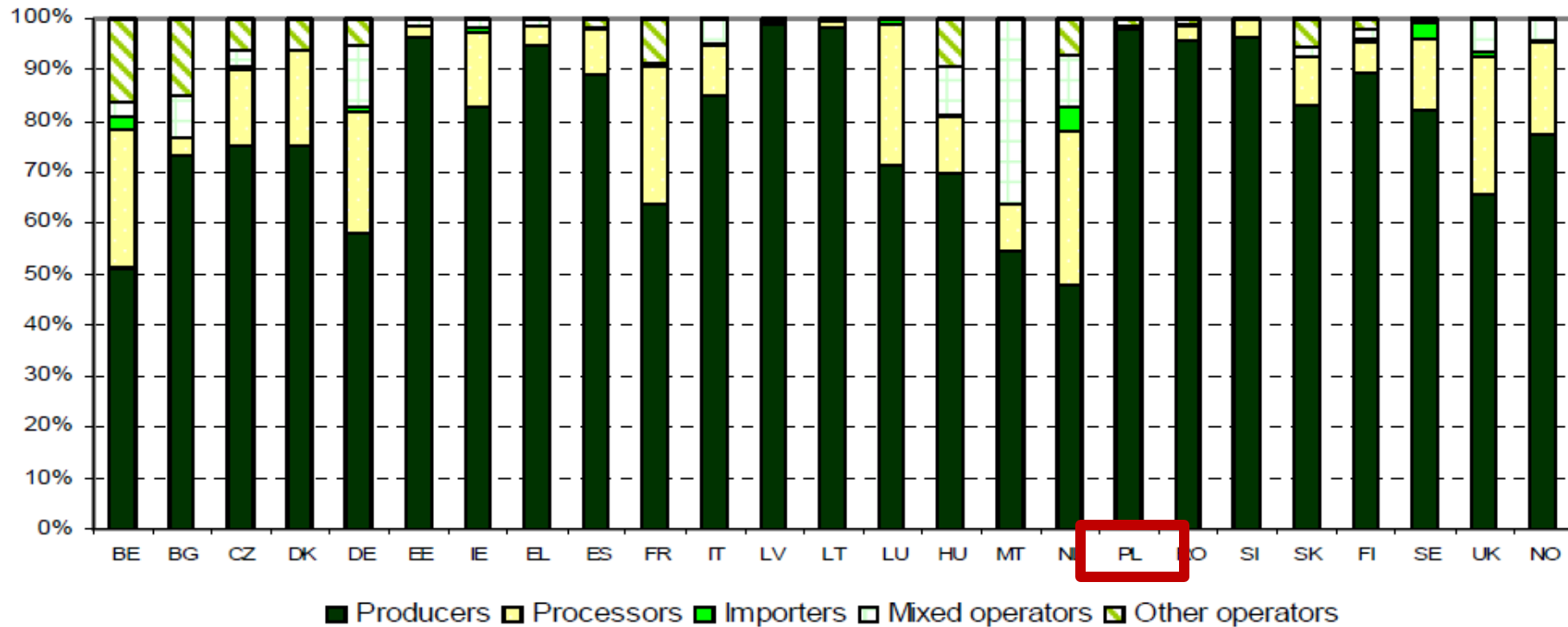
**Dodatkowy koszt
ok. 40 zł/tonę
(ceny za 2007r.)**

Analizowane czynniki systemu rynku żywności ekologicznej w Polsce

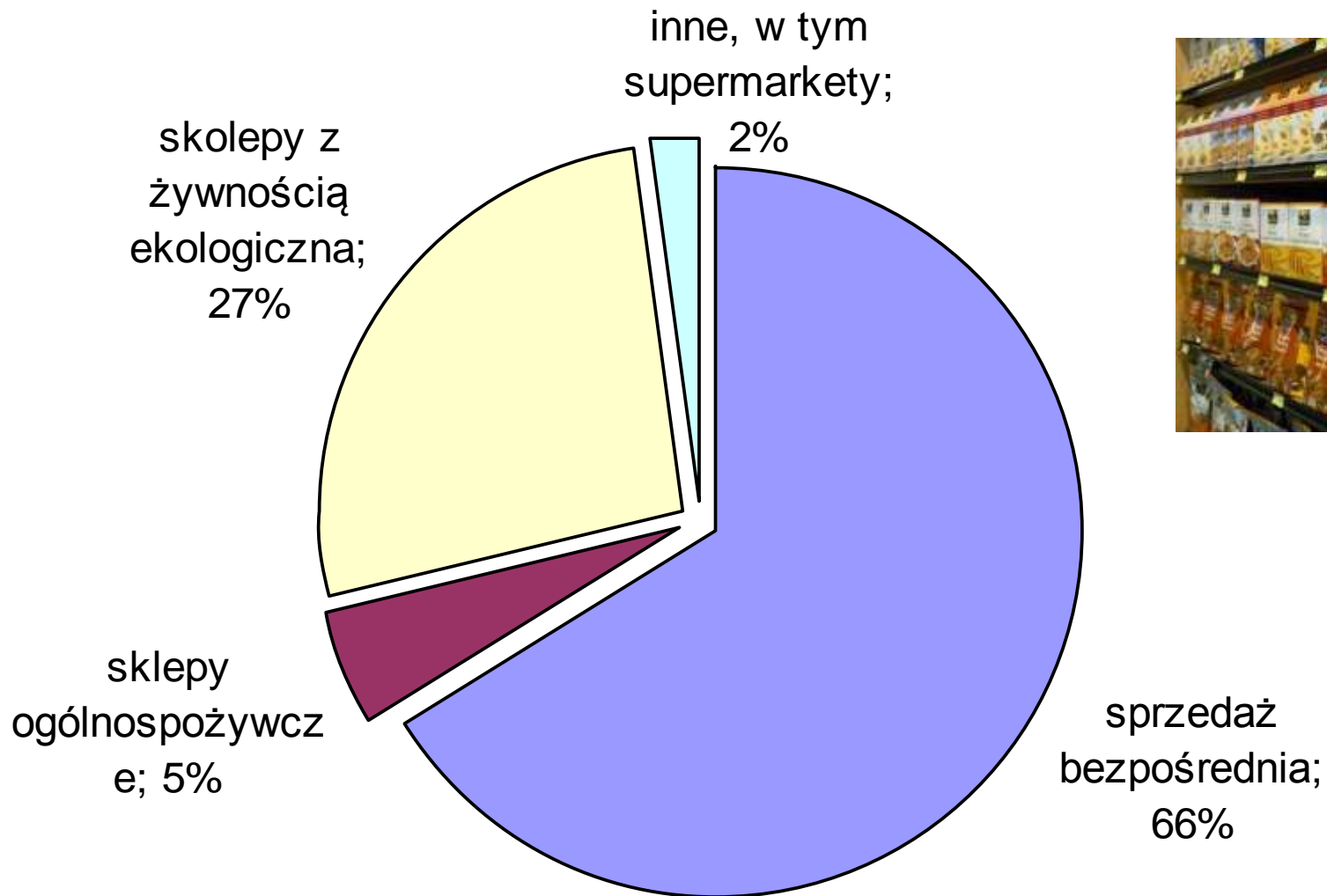
1. Dotacje
2. Kontrola
3. Logistyka
4. Informacja
5. Przedsiębiorczość

Operatorzy żywności ekologicznej w Europie

Figure 6: Share of different types of operators in total organic operators, 2008 (%) (1)

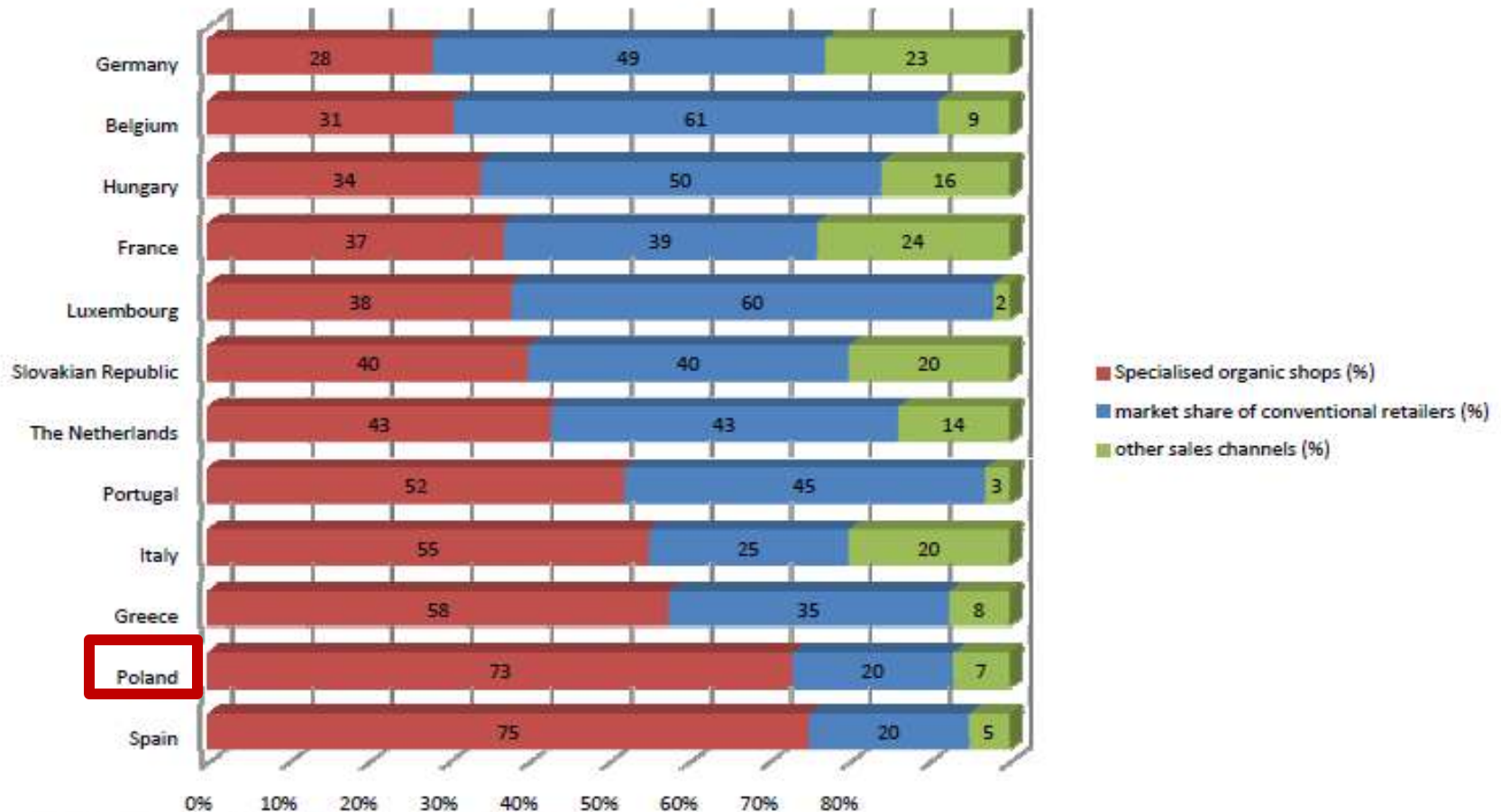
Struktura wybranych kanałów sprzedaży żywności ekologicznej w Polsce [2004r.]

Kanały sprzedaży żywności ekologicznej w Europie

Specialised organic retailers $\leq 25\%$

Market share within the organic market (%)

USA

Analizowane czynniki systemu rynku żywności ekologicznej w Polsce

1. Dotacje
2. Kontrola
3. Logistyka
4. Informacja
5. Przedsiębiorczość

KONSUMENT.

• Klucz do sukcesu

1. Z czystego środowiska
2. Wyprodukowana bez chemii
3. Bez GMO

4. Wysokie walory smakowe
5. Atrakcyjny wygląd

1. W moim sklepie nie ma żywności ekologicznej

2. Jest ona zbyt droga

3. Nie wiem jak ją odróżnić

Zachowania nabywcze konsumentów na rynku żywności ekologicznej w Polsce

lp	Kryteria wyboru żywności ekologicznej (w skali od 1 do 5)			
	wyszczególnione	średnia	dominanta	mediana
1	Data ważności	4,53	5	5
2	Składniki	4,29	5	5
3	Oznakowanie	3,48	4	4
4	Wygląd	3,4	4	4
5	Zapach	3,35	4	3
6	Cena produktu	3,32	4	3
7	Kraj pochodzenia	2,87	1	3
8	Producent	2,81	3	3
9	Region pochodzenia	2,81	1	3
10	Namowa sprzedawcy	2,31	1	2

Inez Mackiewicz-Walczak, 2006: Zachowania nabywcze konsumentów na rynku żywności ekologicznej w świetle badań bezpośrednich - czynniki wpływające na zakup żywności ekologicznej w Polsce.

Katedra Marketingu WSB-NLU w Nowym Sączu

Kampania promocyjna żywności ekologicznej w Polsce

Przeprowadzone w trzecim roku realizacji badania podsumowujące pokazują, że kampania informacyjna wpłynęła na poziom wiedzy na temat produktów rolnictwa ekologicznego oraz percepcję różnic między produktami oznaczonymi logo „Rolnictwo ekologiczne”. **Aż 70% konsumentów** deklarowało, że do zakupu produktu zachęca ich **logotyp „Rolnictwo Ekologiczne”, który stał się jednym z najlepiej rozpoznawanych znaków żywności ekologicznej w Polsce.**

Austria **BIO ist BESSER!**

Polska

Sukces marketingowy?

Informacja rynkowa siłą rynku żywności ekologicznej w Polsce

[Aktualności](#) | [Artykuły informacyjne](#) | [Akty prawne](#) | [Ważne dokumenty](#) | [Linki](#) | [Kontakt](#)

FORUM InfoBIO - zapraszamy do dyskusji...

BioFach 2010

Poszukujesz? Znalazłeś!
ask-BioFach.com

Tutaj znajdą Państwo wszystkich wystawców i produkty!

SZUKAJ

Szukaj

w serwisie w bazie InfoBIO

[Jak korzystać z wyszukiwarki](#)

KATEGORIE

Gospodarstwa ekologiczne (129)

Przetwórcy / producenci (36)

Sklepy (43)

Hurtownie (18)

Gospodarstwa ekoagroturystyczne (17)

Nowy numer BioKurier dostępny

| 17.11.2009 - 11:55

Ukazał się nowy, świąteczny Biokurier. W numerze przeczytać będzie można o:

- ekologicznym chlebie
- BIO pierogach
- soczystych ekologicznych pomarańczach
- zaletach zdrowotnych kasz (w nowym kąciku wegetariańskim)
- ... [czytaj więcej »](#)

Optymizm BIO branży...

| 06.11.2009 - 09:23

Wiodące światowe Targi produktów ekologicznych BioFach (oraz towarzyszące im Targi kosmetyki naturalnej Vivaness) spodziewają się około 2500 odwiedzających więcej niż w zeszłym roku.

Analizowane czynniki systemu rynku żywności ekologicznej w Polsce

1. Dotacje
2. Kontrola
3. Logistyka
4. Informacja
5. Przedsiębiorczość

Innowacje oparte na rolnictwie ekologicznym

Eko-biznes w internecie

Rejestracja | Logowanie | Koszyk

O nas | Eko sklep | Podstawowe informacje | Polecamy we Wrocławiu | Przepisy | Rolnicy ekologicznie na Dolnym Śląsku | Kontakt

O Nas:

- Hewlett-Packard o nas
- Magazyn Kropla
- Powrót na stronę główną

Pomysł stworzenia systemu dostaw lokalnych produktów ekologicznych dla mieszkańców Wrocławia powstał dzięki wieloletniemu doświadczeniu zespołu Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju w organizacji Ekojarmarków na Solnym które skupiają do dziś jak w soczewce działania Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju na polu wspierania zrównoważonego rozwoju i działań w zgodzie z Naturą.

Projekt *Ekopaczka* jest prowadzony przez zespół Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju oraz lokalnych rolników ekologicznych, bez których nigdy nie miałyby on szansy się rozwinąć.

Więcej o rolnikach zaangażowanych w Ekopaczkę znajdą Państwo [tutaj](#) a o zespole Fundacji i jej misji [tutaj](#)

100% produktów posiada certyfikat ekologiczny !!!

www.sklepekologiczny.pl

WYSZUKIWARKA

Wyszukaj produkt:

 Szukaj również w opisie
[Zaawansowane wyszukiwanie](#)

AKTUALNOŚĆ

W naszym sklepie znajdziesz największy wybór towarów **ekologicznych**, [żywność](#), [kosmetyki](#), [środki do sprzątania](#), a nawet [eko karmę](#) dla twojego zwierzaka. Nie musisz zastanawiać się czy aby na pewno dany produkt jest eko, wszystkie produkty posiadają ważny certyfikat ekologiczny wydany przez upoważnioną do tego jednostkę. Zaczynj dbać o siebie i swoją rodzinę, bądź EKO.

- Wysyłka **GRATIS***, kurier UPS lub Poczta Polska [kliknij >>>](#)
- Wprowadziliśmy do oferty produkty firmy **HIPP**, pyszne dania gotowe dla twojego malucha. - [produkty >>>](#)

KOSZYK

Twój koszyk:

Produktów w koszyku:

0

o łącznej wartości:

0,00 zł

wysyłka **GRATIS***[kliknij i sprawdź](#)

KATALOG PRODUKTÓW

- [Żywność ekologiczna \(692\)](#)
- [Kosmetyki eko \(330\)](#)
- [Środki czystości eko \(42\)](#)
- [Dla dzieci \(143\)](#)

GŁÓWNE KATEGORIE

[żywność](#)[kosmetyki](#)[eko sprzątanie](#)

NASZE PROPOZYCJE

[Żurek żytni naturalny 350g EKO](#)

Dodaj

POLECAMY

Rynek produktów ekologicznych w Polsce zaczął się wczoraj !

ORGANIC BABY CLOTHES

Nothing is as comfortable next to your skin as soft, breathable cotton. Cotton clothing produces a sense of well-being, is hard-wearing and reasonably priced. Cotton accounts for half of the world's textiles.

The term organic refers to the method used to cultivate these agricultural products. Farmers in organic agriculture apply natural fertilizers and use local resources in a long-term, renewable way. Organic cotton is cultivated without the use of damaging insecticides, fungicides or artificial fertilizers. On a world scale, the annual production of organic cotton is still fairly limited and makes up less

Podsumowując

wygenerowanie wartości dodanej w powstających łańcuchach żywności ekologicznej pozwoli na rozwinięcie strategii typu „**push**”, która zaspokoi oczekiwania już istniejącego popytu i rozwinięciu nowych

**Rynek produktów ekologicznych
to biznes z przyszłością**